

LIETUVOS – GRUZIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2019 m. lapkričio 8 d.

I. Gruzijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

- Svarbiausi Gruzijos ekonomikos sektoriai pagal sukuriama pridėtinę vertę 2018 m. buvo didmeninė ir mažmeninė prekyba (17,0%), pramonė (17,0%), transporto ir komunikacijų sektorius (10,2%), statybų sektorius (9,3%), viešasis administravimas (8,2%) ir žemės ūkis (7,7%).
- 2018 m. Gruzijos prekių eksportas siekė 2,8 mlrd. EUR. ES šalims teko 21,8% Gruzijos prekių eksporto (į Bulgariją – 7,7%, Ispaniją – 1,8%, Rumuniją – 1,7%), o iš ES nepriklausančių šalių 15% eksporto vertės tenka Azerbaidžanui, 13% – Rusijai ir 8,3% – Armėnijai.
- 2018 m. Gruzijos importas siekė 7,7 mlrd. EUR ir 28,9% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 4,7%, Prancūzijos – 2,9%, Italijos – 2,5%), o iš ES nepriklausančių šalių – 16% importo atvežama iš Turkijos, 10% - Rusijos, 9,1% - Kinijos.

Šaltinis: Eurostat, Eurostat Comext, Trademap.

II. Lietuvos ir Gruzijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Gruzijos pagrindiniai rodikliai 2016–2018 m.

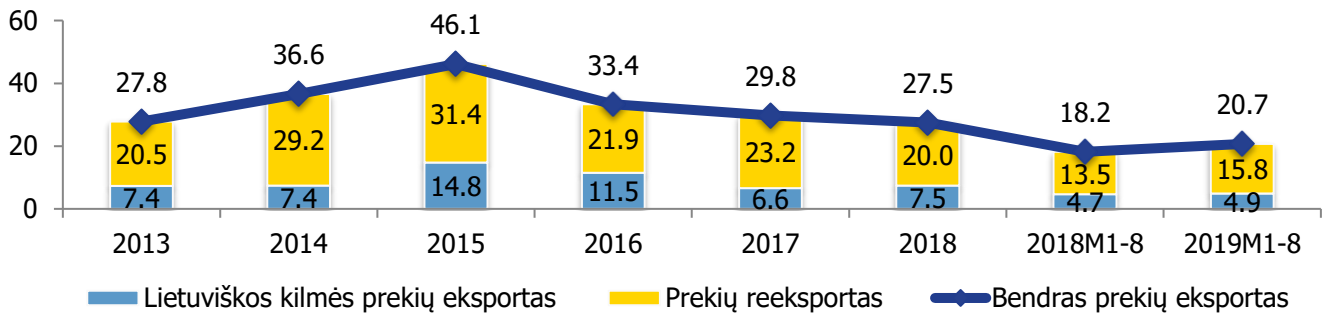
	2016		2017		2018	
	Dalis,%	Vieta	Dalis,%	Vieta	Dalis,%	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	0.1 %	45	0.1 %	54	0.1 %	53
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	0.1 %	58	0.0 %	70	0.0 %	75
Šalies dalis prekių reeksporte	0.2 %	27	0.2 %	32	0.2 %	34
Šalies dalis prekių importe	0.1 %	46	0.1 %	41	0.1 %	40
Paslaugos						
Šalies dalis paslaugų eksporte	0.1 %	62	0.1 %	62	0.1 %	49
Šalies dalis paslaugų importe	0.2 %	46	0.1 %	50	0.1 %	49

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. PREKYBA PREKĖMIS

2018 m. Gruzija buvo 53-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 0,1% (28 mln. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. 27% Lietuvos prekių eksporto į Gruziją 2018 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas ir 73% – reeksportas.

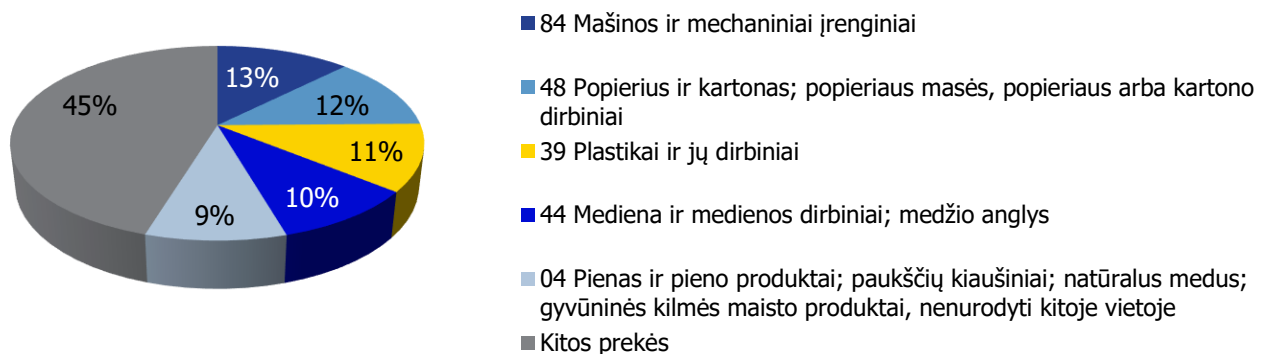
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Gruziją 2013-2019 m. rugpjūčio mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Gruzija 2018 m. buvo 75-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 0,04% (7,5 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Iš lietuviškos kilmės prekių į Gruziją daugiausiai buvo eksportuota mašinų ir mechaninių įrenginių – 13% arba 0,9 mln. EUR (39-a didžiausia eksporto rinka), popieriaus ir kartono – 12% arba 0,9 mln. EUR (24-a didžiausia eksporto rinka), plastikų ir jų dirbinių – 11% arba 0,8 mln. EUR (48-a didžiausia eksporto rinka), medienos ir jos dirbinių – 10% arba 0,7 mln. EUR (45-a didžiausia eksporto rinka).

2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Gruziją struktūra 2018 m.

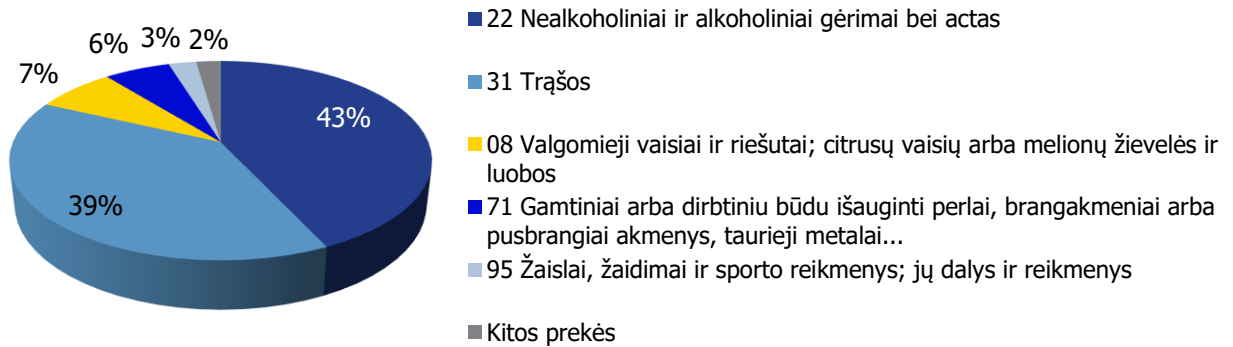

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2018 m. Gruzija buvo 40-a didžiausia Lietuvos importo rinka ir jai teko 0,1% (34 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Gruzijos 2018 m. daugiausiai importavomės nealkoholinių ir alkoholinių gėrimų – 43% arba 15 mln. EUR (7-a didžiausia importo tiekėja), trašų – 39% arba 13 mln. EUR

(5-a didžiausia importo tiekėja), vaisių ir riešutų – 7,3% arba 2,5 mln. EUR (22-a didžiausia importo tiekėja).

3 pav. Lietuvos prekių importo iš Gruzijos struktūra 2018 m.

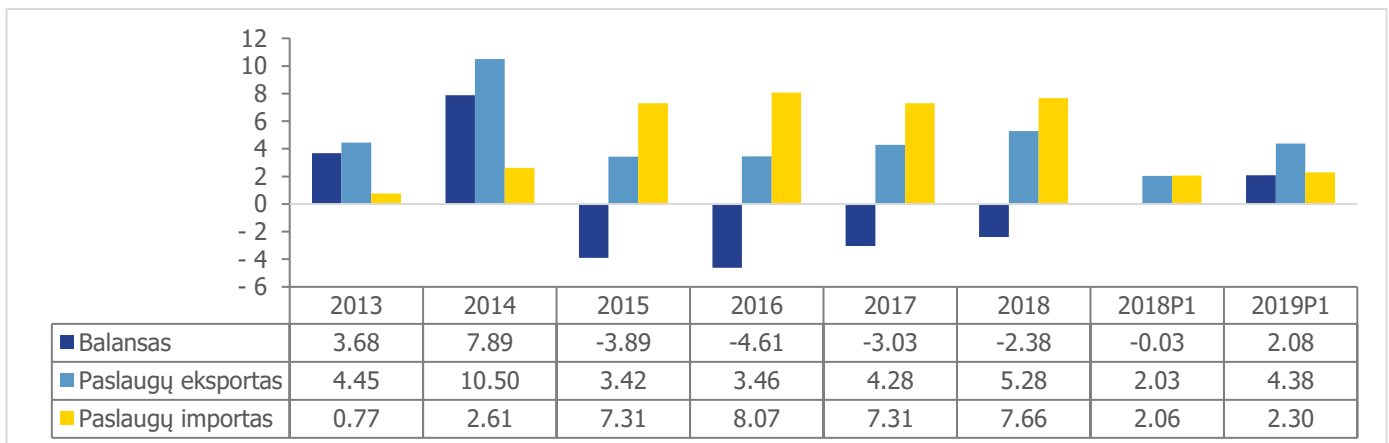

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. PREKYBA PASLAUGOMIS

2018 m. Gruzija buvo 49-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 0,1% (5,3 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Gruzijos siekė 7,7 mln. EUR ir sudarė 0,1% viso Lietuvos paslaugų importo 2018 m. ir buvo 49-a didžiausia paslaugų importo tiekėja.

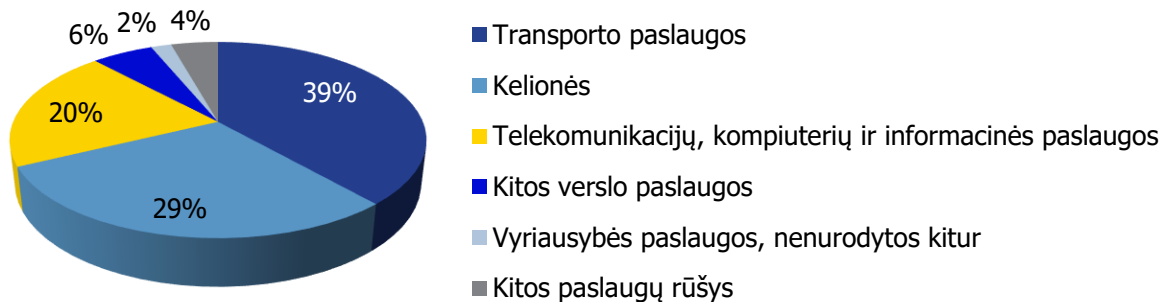
4 pav. Lietuvos ir Gruzijos užsienio prekyba (paslaugos) 2013-2019 m. I pusm., mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2018 m. iš Lietuvos į Gruziją daugiausiai buvo eksportuota transporto paslaugų – 39% arba 2,0 mln. EUR (50-a didžiausia eksporto rinka), kelionių – 29% arba 1,6 mln. EUR (34-a didžiausia eksporto rinka), IRT paslaugų – 20% arba 1,1 mln. EUR (35-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 5,7% arba 0,3 mln. EUR (58-a didžiausia eksporto rinka).

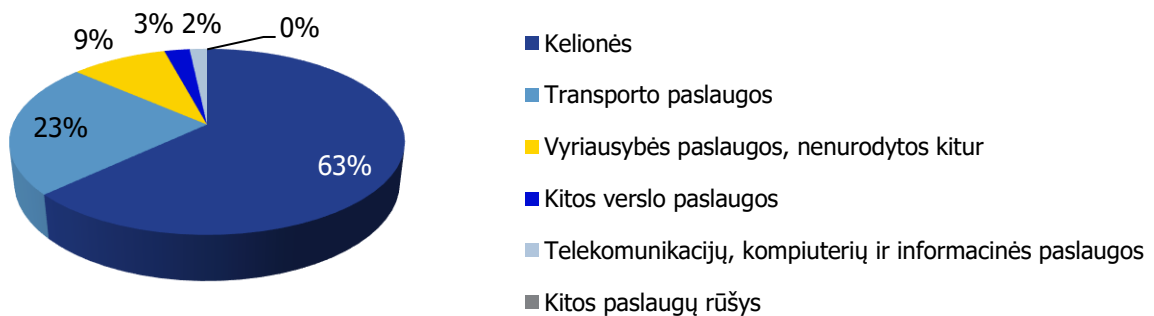
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Gruziją struktūra 2018 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2018 m. iš Gruzijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota kelionių – 63% arba 4,8 mln. EUR (25-a didžiausia importo tiekėja), transporto paslaugų – 23% arba 1,8 mln. EUR (55-a didžiausia importo tiekėja), vyriausybės paslaugų – 9,4% arba 0,7 mln. EUR (24-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 2,5% arba 0,2 mln. Eur (60-a didžiausia importo tiekėja).

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Gruzijos struktūra 2018 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta daugiau nei 788 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Gruzijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Gruziją yra šie: chemijos pramonės produktai, mašinos ir įrengimai, maisto prekės, drabužių siuvimas (gamyba), el. įrangos gamyba ir kitos prekių grupės.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Gruzijos rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	788
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	97
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	95
Maisto produktų gamyba	71
Drabužių siuvimas (gamyba)	71
Elektros įrangos gamyba	57
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	50
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	47
Tekstilės gaminių gamyba	42
Pagrindinių metalų gamyba	36
Guminių ir plastikinių gaminių gamyba	32
Kita gamyba	30
Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba	25
Kitos	135

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.